

יום א', כ"א באלול תשס"ה (25 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

לפני מספר ימים ביקשנו לדחות למועד מאוחר יותר את הנושא – קבלת **חוק המוסד העליון ללשון העברית**, בכנסת ביום, **ט"ז באלול**, בשנת תשי"ג (27 באוגוסט 1953). ברשותכם, נבקש היום ל"השלים את החסר".

היא "המוסד העליון למדע הלשון העברית". האקדמיה היא ממשיכת דרכו של **ועד הלשון העברית**, והיא פועלת לכוון את התפתחות הלשון העברית, כפי שמלמדות מטרותיה המפורטות בתקנונה:

- לעשות לכינוסו ולחקירתו של אוצר הלשון העברית לכל תקופותיה ושכבותיה;
- לעשות לחקירת מבנה הלשון העברית, תולדותיו וגלגוליו;
- לכוון את דרכי התפתחותה של הלשון העברית לפי טבעה, לפי צרכיה ואפשרויותיה בכל תחומי העיון והמעשה, באוצר המילים, בדקדוק, בכתב, בכתיב ובתעתיק.

האקדמיה היא המוסד הפוסק בתחום הלשון, והחלטותיה שנתפרסמו ב"רשומות" **מחייבות את מוסדות המדינה**. ההחלטות **אינן מחייבות את הציבור הרחב**, ולכן יש כאלה המצליחות יותר ויש כאלה המצליחות פחות, בפרט בכל הנוגע לחידושי מילים. בין חידושי האקדמיה שנקלטו, במידה זו או אחרת: **הסעדה** (catering), **שדולה** (lobby), **מדגש** (marker). לעומת זאת קשה לדמיין שימוש במונח "**לוח גזירים**" (clipboard). לעתים מנצח הציבור את האקדמיה. כך, למשל, המונח "**ממעך**" שהציעה האקדמיה, נדחה על-ידי המונח הנפוץ בציבור "**כותש שום**", והאקדמיה קיבלה את דין הציבור. לאקדמיה פרסומים רבים בתחום השפה העברית, וביניהם:

- מילונים הקשורים לחיי היום יום: משפחה, תפירה ולבוש, כלכלת הבית ועוד.
- מילונים מתחומי עשייה שונים בחברה: חינוך, תרבות הגוף, דיפלומטיה, כבאות ועוד.
- כללי הפיסוק וכללי הכתיב חסר הניקוד.

- **מפעל מחקר רחב היקף של האקדמיה הוא המילון ההיסטורי, שנועד להציג את אוצר המילים של העברית בגלגוליו במהלך תולדותיו**. קטע מתוך המילון שכבר פורסם, המוקדש לשורש "**ערב**", משתרע על 75 עמודים, ומרמז על היקפו השואף לאינסוף של מפעל זה.

מבין הסעיפים בחוק המוסד העליון ללשון העברית, יש התייחסות ל**הרכב המוסד**:
א4. מספר חברי המוסד יהיה לא פחות מ- 15 ולא יותר מ- 23. חברים בני 75 ומעלה לא יבואו במניין זה. [משפט זה הוא תיקון לחוק משנת תשכ"ט (1968)]. לא יותר מ- 25% מחבריו יכולים להיות תושבי חוץ.

ד4. חברי המוסד מתמנים לכל ימי חייהם, אך רשאי המוסד לראות מקומו של חבר כמקום שנתפנה ולמנות אחר במקומו או למנות לו ממלא מקום זמני, אם החבר לא השתתף בישיבות המוסד שנה תמימה, או אם ידוע מראש שלא יוכל להשתתף כן, או אם נידון על עברה שבנסיבות העניין יש בה משום קלון, או אם החבר עצמו ביקש זאת.

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

"הדרך היומי לתולדותינו"

בס"ד

יום א', כ"א באלול תשס"ה (25 בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

[ההמשך, בע"ה, מחר]

[<http://hebrew-academy.huji.ac.il/welcome2.html>]

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ראשון בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדרך מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל